

Beslissing

van de VREG van 1/12/2020

met betrekking tot de aansluiting met flexibele toegang van 2 windturbines van

1. Inleiding

1.1. Voorwerp

Op 18 december 2019 ontving Fluvius een aanvraag van [REDACTED], met als adres [REDACTED] en met ondernemingsnummer [REDACTED], (hierna de aanvrager), tot de aansluiting van decentrale productie op het transformatorstation [REDACTED], meer bepaald tot de aansluiting van windturbines met een gezamenlijk vermogen van 9 MVA.

Op 21 oktober 2020 vroeg Fluvius aan de VREG om akkoord te gaan met de permanente toepassing van het principe van een aansluiting met flexibele toegang, en aldus te voorzien in flexibele toegangsvoorwaarden voor de aansluiting van de aanvrager. Deze aanvraag vormt het voorwerp van deze beslissing.

Op 13 oktober 2020 vond een overleg plaats tussen Fluvius en de VREG, waarbij Fluvius een toelichting gaf bij de aansluitingsaanvraag en de verwachting inzake modulatie.

Daarna vond, op 26 oktober 2020, ook een overleg plaats tussen Fluvius en Elia, waarbij Elia een toelichting gaf bij de scenario's om de onthaalcapaciteit te verhogen op het koppelpunt van TS [REDACTED].

1.2. Wettelijk kader

Het Energiedecreet bepaalt in artikel 4.1.6 dat de distributienetbeheerder instaat voor het **aansluiten**, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net (7°).

Artikel 4.1.18 van het Energiedecreet vormt dan weer de rechtsbasis waarbij de toegang tot het distributienet wordt geregeld. Daarbij geldt als principe dat "Afnemers en producenten recht op toegang hebben tot een distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit voor respectievelijk de afname en injectie van elektriciteit of aardgas" (§ 1). Paragraaf 2 bepaalt daarbij dat een netbeheerder de toegang tot zijn net alleen kan weigeren, beëindigen of opschorten in één of meer van volgende gevallen: 1° zijn net beschikt niet over voldoende capaciteit om het vervoer te verzekeren; en, 2° de veilige en betrouwbare werking van zijn net komt in het gedrang.

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet vormt de wettelijke basis voor de taken en bevoegdheden van de VREG bij de opmaak van de Technische Reglementen. In paragraaf 2, bepaalt punt 1° dat de VREG de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het beheer van het net, vermeld in artikel 4.1.6, in het TRD dient op te nemen, punt 9° dat regels met betrekking tot de vaststelling of de goedkeuring van niet-tarifaire toegangs- en aansluitingsvoorwaarden in het TRD moeten uitgewerkt worden.

De VREG stelt vast dat er op bepaalde plaatsen in het distributienet inderdaad onvoldoende capaciteit aanwezig is, waardoor in bepaalde gevallen een gewone aansluiting op het distributienet door de distributienetbeheerder zou geweigerd kunnen worden. Dit zou betekenen dat bepaalde projecten tot aansluiting geen doorgang zouden kunnen vinden.

Om aan de bezorgheden op de markt tegemoet te komen heeft de VREG artikel 2.2.35 in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (hierna "TRDE") geschreven.

Dat artikel luidt als volgt:

Art. 2.2.35 – Aansluiting met flexibele toegang

§1. Afhankelijk van de capaciteit van het elektriciteitsdistributienet wordt het toegangsvermogen toegekend volgens traditionele of, in geval van een productie-eenheid, volgens flexibele voorwaarden zoals beschreven in het aansluitingscontract.

§2. Een aansluiting met flexibele toegang onder normale uitbatingssomstandigheden van het net kan toegestaan worden als het gaat om een aansluiting van een productie-installatie, en als deze aansluiting conform de standaard vigerende regels geweigerd zou moeten worden door een gebrek aan capaciteit omwille van congestie. Deze flexibele toegang kan in principe enkel tijdelijk toegepast worden in afwachting van de uitvoering van een geplande netversterking. Deze flexibele toegang kan uitzonderlijk, om technisch-economische redenen en mits akkoord van de VREG, definitief toegepast worden.

Er zijn bijgevolg vier voorwaarden waaraan een casus dient te voldoen, vooraleer een permanente aansluiting met flexibele toegang kan worden toegekend; het moet daarbij gaan om (1) een aansluiting van een *productie-installatie*, (2) die normaal gezien *geweigerd* zou worden, (3) en waarbij een aansluiting met traditionele, niet-flexibele toegangsvoorwaarden, *technisch-economisch onredelijk* is, waardoor (4) de VREG *akkoord* kan gaan met een permanente aansluiting met flexibele toegang.

Als toelichting bij dit artikel heeft de VREG op 13 juni 2017 tevens een advies gepubliceerd (ADV-2017-04) met betrekking tot databeheer en energie-overdracht bij flexibiliteit en de regelgeving inzake technische flexibiliteit bij decentrale productie-eenheden (Aansluiting met Flexibele Toegang).¹

2. Analyse

2.1. Aansluiting met flexibele toegang als alternatief voor geweigerde aansluiting

Art. 2.2.8, §1 van het TRDE bepaalt dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon bij de bevoegde elektriciteitsdistributienetbeheerder een aanvraag tot aansluiting kan indienen.

Art. 2.2.36, §1 van het TRDE bepaalt dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder zo snel mogelijk en zeker binnen een termijn van dertig werkdagen na ontvangst van een volledige aanvraag, de aanvrager een *offerte* of een *schriftelijk gemotiveerde weigering* bezorgt van de aansluiting met vermelding van de bemiddelings- en beslechtningstaak in geschillen met netbeheerder conform artikelen 3.1.4/2 en 3.1.4/3 van het Energiedecreet.

Er is hierbij geen principieel recht op aansluiting. De elektriciteitsdistributienetbeheerder dient weliswaar al het nodige te doen, in het kader van de uitbouw van zijn net, om aansluitingen te verwezenlijken, doch kan hij hiertoe niet verplicht worden. De weigering tot aansluiting dient wel uitdrukkelijk gemotiveerd te worden.

¹ Te consulteren op: https://www.vreg.be/sites/default/files/document/adv-2017-04_.pdf.

Indien capaciteitsproblemen op het distributienet aanwezig zijn, kan dit een grond zijn om een aansluiting te weigeren.

Om de aansluiting op het net toch mogelijk te maken – waar deze in andere gevallen wellicht in zijn geheel zou geweigerd worden – bestaat er de mogelijkheid tot een aansluiting met flexibele toegang. Afhankelijk van de capaciteit van het elektriciteitsdistributienet wordt de toegang tot het net door de distributienetbeheerder dan verleend volgens (1) traditionele dan wel, in geval van een productie-eenheid, (2) volgens flexibele voorwaarden.

Een productie-installatie kan enkel aangesloten worden onder *flexibele toegangsvoorwaarden* als deze aansluiting conform de standaard vigerende regels geweigerd zou moeten worden door een gebrek aan capaciteit wegens congestie, en dit onder normale uitbatingsomstandigheden van het net.

De aansluiting met flexibele toegang vormt bijgevolg een alternatief voor een anders geweigerde aansluiting.

2.2. Aanvraag tot aansluiting door [REDACTED]

[REDACTED] heeft op 18 december 2019 bij Fluvius een aanvraag ingediend tot aansluiting van decentrale productie op het transformatorstation [REDACTED], meer bepaald tot de aansluiting van windturbines met een gezamenlijk vermogen van 9 MVA.

Het betreft hier bijgevolg een productie-installatie. Deze decentrale productie-installatie zou worden aangesloten op het transformatorstation [REDACTED].

2.3. Onderzoek van de capaciteitsproblemen

De onthaalcapaciteit van het transformatorstation [REDACTED] bedraagt normaal gezien 79 MVA. In de praktijk is er vandaag zelfs 87 MVA aan decentrale productie op aangesloten. Dit betekent dat het transformatorstation vandaag zijn capaciteitslimiet heeft bereikt en zelfs overschrijdt. Er is bijgevolg geen onthaalcapaciteit meer beschikbaar. Hierdoor worden alle bijkomende aansluitingen van decentrale productie, onder de standaard vigerende regels, momenteel geweigerd door congestieproblemen.

De aansluitingsaanvraag ingediend door [REDACTED] zou dan ook geweigerd worden wegens congestieproblemen.

Conform artikel 2.2.25, §2 van het TRDE, kan in dat geval de productie-installatie aangesloten worden onder flexibele toegangsvoorwaarden.

Het aansluitingsregime met flexibele toegang kan in principe enkel *tijdelijk* toegepast worden in afwachting van de uitvoering van een geplande netversterking. Onder uitzonderlijke omstandigheden kan deze flexibele toegang omwille van technisch-economische redenen en mits uitdrukkelijk akkoord van de VREG, ook permanent toegepast worden.

Wanneer onderzocht wordt of een aansluiting onder traditionele dan wel onder flexibele voorwaarden kan plaatsvinden, moet de investeringskost in overweging genomen worden. Wanneer er namelijk congestieproblemen op het distributienet aanwezig zijn – en er dus onvoldoende capaciteit is – kunnen deze congestieproblemen worden opgelost via nieuwe

investeringen (cf. netversterkingen). Indien deze nieuwe investeringen plaatsvinden, zou een aansluiting onder traditionele voorwaarden mogelijk worden.

De vraag die daarbij evenwel speelt is of de investeringskost (om een traditionele toegang mogelijk te maken) voor de maatschappij opweegt ten aanzien van een aansluiting met flexibele toegang.

In casu bevindt het transformatorstation [REDACTED] zich op het koppelpunt tussen het distributienet van Fluvius en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit van Elia. Het zou dan ook Elia zijn die zou moeten instaan voor de investeringen en de netversterking om de onthaalcapaciteit te verhogen.

Fluvius heeft in samenwerking met Elia hiertoe een technisch-economische analyse uitgevoerd, op basis van het meest waarschijnlijke investeringsscenario dat aangeleverd werd door netbeheerder Elia. Dit meest waarschijnlijke investeringsscenario brengt de vereiste netversterkingskosten in kaart om de decentrale productie onder niet-flexibele voorwaarden aan te sluiten.

Fluvius heeft daarbij, aan de hand van simulaties, de hoeveelheid modulaties op de toegang tot het net berekend voor enerzijds het scenario zonder bijkomende investeringen en anderzijds na uitvoering van het meest waarschijnlijke investeringsscenario.

De technisch-economische redelijkheid van de scenario's werden door Fluvius geanalyseerd volgens de principes beschreven in het advies van de VREG (ADV-2017-04) en werden gecontroleerd door de VREG.

Uit de analyse blijkt dat een aansluiting van de decentrale productie met traditionele (dus niet-flexibele) toegang, waarbij de volledige netinvestering uitgevoerd wordt, technisch-economisch niet de meest redelijke oplossing is. Dat immers het verschil tussen het scenario met aansluiting onder flexibele toegangsvoorwaarden (permanente flexibele toegang) en het scenario waarbij het net versterkt wordt zodat de decentrale productie –op termijn- onder niet-flexibele voorwaarden kunnen worden aangesloten, een C-waarde geeft van 8.030.000 €/MWh.

Volgens het advies ADV-2017-04 van de VREG, situeert de maximum aanvaardbare totale investeringskost voor de maatschappij (C_{max}) zich tussen 10 en 25 €/MWh. Een C-waarde van 8.030.000 €/MWh overschrijdt deze grens ruimschoots.

De maatschappelijke kost van de investering (om de aansluiting onder traditionele toegangsvoorwaarden mogelijk te maken) weegt bijgevolg niet op tegen een aansluiting onder flexibele toegang.

2.4. Beoordeling

Het onderscheid tussen een *tijdelijke* en een *permanente* aansluiting met flexibele toegang heeft betrekking op de investeringstermijn waarbinnen mogelijke investeringen zouden gepland zijn. De VREG beschouwt elke aansluiting met flexibele toegang als een *tijdelijke* aansluiting indien er binnen de vier jaar concrete investeringen gepland en uitgevoerd zullen worden door de netbeheerder². Indien de investeringstermijn langer is of indien er geen concrete investeringen zijn gepland, dan spreken we over een *permanente* aansluiting met flexibele toegang. In voorliggend geval, heeft Elia op dit moment enkel een studie gepland in 2022 over een mogelijke netversterking; er zijn geen concrete netinvesteringen gepland.

² De netbeheerder kan een uitzondering vragen op deze termijn, indien hij kan aantonen met objectief bewijs dat de netinvesteringen langer dan 4 jaar in beslag nemen.

Uit de simulaties blijkt bovendien dat de vereiste netinvestering om de decentrale productie te kunnen aansluiten met traditionele, niet-flexibele toegangsvoorwaarden, technisch-economisch *onredelijk* is en dus een **permanente aansluiting met flexibele toegang** van de decentrale productie **technisch-economisch** dan ook de **meest redelijke oplossing** is.

Het valt niet uit te sluiten dat er in hetzelfde distributienetgebied op middellange termijn nog aansluitingsaanvragen komen, die alsnog de uitvoering van een netversterking zullen vereisen. Indien de (distributie)netbeheerder in de toekomst investeringen doet die gepaard gaan met een netversterking, kan dit ervoor zorgen dat de aansluiting met permanente flexibele toegang niet meer noodzakelijk is.

Dit heeft tot gevolg dat de aanvrager steeds een recht heeft op een **herziening** van het flexibel karakter van de toegangsvoorwaarden, als er door bijkomende aansluitingen of andere evoluties in het net toch besloten wordt om de netversterking te doen. Dat recht moet gegarandeerd kunnen worden in het aansluitingscontract. Het permanente karakter van de aansluiting met flexibele toegang wil bijgevolg niet zeggen dat een herziening ervan in de toekomst niet mogelijk is.

In casu voldoet deze aanvraag tot aansluiting met permanente flexibele toegang aan de terzake van toepassing zijnde decretale en reglementaire bepalingen.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Enig artikel. Akkoord te gaan met het voorstel van Fluvius tot aansluiting onder permanente flexibele voorwaarden van windturbines met een gezamenlijk vermogen van 9 MVA op het transformatorstation [REDACTED] aangevraagd door [REDACTED], op voorwaarde dat:

- i. de telecontrolekast voor de decentrale productie voorzien wordt met een fijnregeling;
- ii. de aanvrager recht heeft op een herziening van het flexibel karakter van de toegangsvoorwaarden in geval er investeringen tot netversterking uitgevoerd worden door de relevante netbeheerder(s) op het distributienet waarop de installaties aangesloten worden en/of de bovenliggende netten; dit recht op herziening moet in het aansluitingscontract opgenomen worden;
- iii. Fluvius de VREG op de hoogte brengt van elke netinvestering die ervoor zorgt dat de permanente aansluiting met flexibele toegang niet langer noodzakelijk is;
- iv. Fluvius aan de aanvrager een jaarlijkse update geeft van de indicatie van de geschatte modulatie van de betrokken decentrale productie.

Voor de VREG

Brussel, 1 december 2020

Pieterjan Renier
Algemeen directeur